

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ชนิดคือ

1.1 ชนิดที่ 1 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยการศึกษา ค้นคว้าจากบทความหนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเครื่องมือของผู้ทำการวิจัย เกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนของวสันต์ พรหมบุญ และอนงค์ศิริ จิชาลัย นำมาปรับปรุง สำหรับใช้เก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครู 1 ชุด นักเรียน 1 ชุด ซึ่งแบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามถึงสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียน ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้จัดขึ้นในสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการณ์และความคิดเห็น ในการจัดกิจกรรมนักเรียนลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้ เลือกตอบและเติมคำ

1.2 ชนิดที่ 2 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียนจำนวน 1 ชุด เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นและสภาพการณ์ในการจัดกิจกรรมนักเรียน

1.3 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามชั่วคราวไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครูและนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ประเภทละ 10 คน แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้ต่อไป

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้คือ

2.1 เลือกอำเภอของแต่ละจังหวัดในเขตการศึกษา 6 ซึ่งมีทั้งหมด 7 จังหวัด โดยเลือกเฉพาะอำเภอเมืองและอำเภอบริการ จากการเลือกนี้ได้อำเภอรวมทั้งสิ้น 14 อำเภอ แยกเป็นอำเภอเมือง 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสระบุรี อำเภอเมืองลพบุรี อำเภอเมืองอ่างทอง อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภอเมืองชัยนาท อำเภอเมืองอุทัยธานี อำเภอพระนครศรีอยุธยา และอำเภอบริการ 7 อำเภอคือ อำเภอเมวกเล็ก อำเภอพัฒนานิคม อำเภอแสวงหา อำเภออินทร์บุรี อำเภอวัดสิงห์ อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอลาดบัวหลวง

2.2 เลือกโรงเรียนขนาดกลางอย่างละ 1 โรงเรียน ในกรณีที่อำเภอที่เลือกได้มีโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลาง อย่างละ 1 โรงเรียน สำหรับในอำเภอไหนที่มีโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมากกว่า 1 โรงเรียน จะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ให้ได้โรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลางอย่างละ 1 โรงเรียน สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสุ่มร้อยละ 10 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รวมโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 71 โรงเรียน แยกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน ขนาดกลาง 12 โรงเรียน และขนาดเล็ก 53 โรงเรียน

การแบ่งขนาดโรงเรียนนี้ ถือตามเกณฑ์ของฝ่ายสถิติการศึกษา กองนโยบาย และแผนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งแบ่งขนาดของโรงเรียนไว้ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 720 คนขึ้นไป

โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนระหว่าง 360-719 คน

โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนระหว่าง 121-359 คน

2.3 สุ่มครูโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละโรงเรียนที่ได้รับเลือกร้อยละ 30 ของครูในโรงเรียนทั้งหมด โดยใช้การสุ่มแบบเจาะจง รวมจำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 328 คน

2.4 ผู้บริหาร ผู้บริหารทุกคนในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 103 คน แยกเป็นผู้อำนวยการ 8 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 16 คน อาจารย์ใหญ่ 14 คน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ 18 คน ครูใหญ่ 45 คน ผู้ช่วยครูใหญ่ 2 คน

2.5 กลุ่มนักเรียนในชั้นเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของทุกโรงเรียนที่ได้รับเลือกร้อยละ 15 โดยใช้รูปแบบเจาะจง คิดเป็นนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 553 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 984 คน ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข.

นอกจากนี้ภายหลังเก็บข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเป็นรายกรณีกับโรงเรียนที่จัดกิจกรรมนักเรียนได้คะแนนจำนวน 1 โรงเรียน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นรายกรณีมีดังนี้คือ

1. แบบสอบถาม
2. แบบสัมภาษณ์
3. แบบสังเกต

สำหรับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการเลือกโรงเรียนที่จัดกิจกรรมนักเรียนได้คะแนนนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู แล้วนำข้อมูลที่ได้นี้มากำหนดเป็นเกณฑ์ชั้น 12 ข้อ

1. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
2. มีการจัดกิจกรรมนักเรียนได้ครบตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
3. มีการจัดทำโครงการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ล่วงหน้าตลอดทั้งปี
4. มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง
5. มีการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอตลอดปี
6. มีการประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมก่อนการจัดกิจกรรมทุกครั้ง
7. มีการประชุมบุคลากรและนักเรียนให้ทราบล่วงหน้าก่อนการจัดกิจกรรม
8. มีการแจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นทุกครั้ง
9. มีการจัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ไว้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท
10. มีรูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมอย่างมีระบบ
11. เคยได้รับรางวัลโรงเรียนดีเด่นในระดับจังหวัดหรือในระดับประเทศ
12. เคยได้รับรางวัลในระดับจังหวัดจากการที่จัดกิจกรรมนักเรียนมางประเภทใดก็ได้

สำหรับวิธีการที่ผู้วิจัยใช้ในการคัดเลือกโรงเรียนคึกเก่านั้น ผู้วิจัยจะพิจารณาคัดเลือกโรงเรียนที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้มากที่สุดเพียง 1 โรงเรียน เพื่อนำมาศึกษาเป็นรายกรณี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ แต่ละอำเภอที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและของผู้วิจัยไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยไปส่งและรับคืนแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ด้วยตัวของผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยใช้เวลาผู้บริหาร ครู และนักเรียน 1 สัปดาห์ ในการทำแบบสอบถามส่วนการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียนนั้น ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ในช่วงที่ไปขอรับแบบสอบถามคืน

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 984 ฉบับ ได้รับคืน 957 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.26 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 952 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.75 ของแบบสอบถามทั้งหมดดังปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ	แบบสอบถามที่สมบูรณ์	ร้อยละ
ผู้บริหาร	103	96	93.20	95	92.23
ครู	328	312	95.18	311	94.82
นักเรียน	553	549	99.28	546	98.73
รวม	984	957	97.26	952	96.75

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 คำนวณโดยใช้คาร์ยละเอียด

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 คำนวณโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน

4.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 คำนวณโดยใช้คาร์ยละเอียด

4.4 แบบสัมภาษณ์ คำนวณโดยใช้คาร์ยละเอียดแล้วนำเสนอในรูปของความเรียง

เพื่อเสริมในแบบสรุปและอภิปรายผล

4.5 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเสนอในรูปบทความสังเคราะห์
สูตรต่าง ๆ ที่ใช้ในการหาค่าสถิติมีดังนี้

$$1. \text{ คาร์ยละเอียด} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}}$$

2. หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูตร 2520 : 41})$$

x = ค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต

N = จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

f = ความถี่ของคะแนน

x = คำนวณจากคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1

ซึ่งคำนวณได้จากตารางต่อไปนี้

5 แปลความจาก มากที่สุด

4 แปลความจาก มาก

3 แปลความจาก ปานกลาง

2 แปลความจาก น้อย

1 แปลความจาก น้อยที่สุด

การแปลความของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ถึงความเกณฑ์ดังนี้

4.56 – 5.00	หมายความว่า	มากที่สุด
3.56 – 4.55	หมายความว่า	มาก
2.56 – 3.55	หมายความว่า	ปานกลาง
1.56 – 2.55	หมายความว่า	น้อย
1.00 – 1.55	หมายความว่า	น้อยที่สุด

3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูต 2520 : 51})$$

S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx^2$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน

$\sum fx$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย